

A Kijevi Rusz birodalom – a keleti vikingek

Az i.sz. 8.-ik és kora 9.-ik századi Kelet Európa történelme vitatott, de annyi teljesen bizonyos, hogy ebben a „viking korszaknak” is nevezett periódusban létrejött egy svéd vikingek által létrehozott ún. „Rusz Kaganátus”, illetve a Kijevi Rusz fejedelemség. Sokan vitatják ugyan, de ez a viking fejedelemség fektette le a keleti szláv népek államosodásának az alapjait. A kaganátus egy sor a mai Svédország területéről érkező viking gazdasági kolóniával vette kezdetét, amelyeket a szláv és finnugor népek által lakott területeken

hoztak létre. Amíg a nyugati irányban kalandozó vikingek a tengereket használták, addig a keleti vikingek inkább a belföldi víziutakon, a folyókon közlekedtek. A Volga, a Don és a Dnyeper folyókon hajóztak dél felé, egészen a Fekete és Azov tegerekig terjeszve a viking kereskedelmi hálózatot. Ez a vállalkozás rendkívül sikeres volt és azt eredményezte, hogy a hosszú kereskedelmi útvonalak mentén elhelyezkedő főbb állomásokat és városokat katonai erődítményekkel vették körül, adót szedtek és kvázi városállamokként működtek. Ez a hálózat annyira kibővült és megerősödött, hogy 862-ben a dinasztia alapító I. Rurik vezetése alatt szervezett formát vett fel, az utódai a hatalmi központot Kijevbe helyezték, ahonnan állammá formálták az általuk uralt területeket. A vikingek Izrael elveszett törzseinek egy elemét képezték, ami azt jelenti, hogy a híres Kijevi Rusz néven ismert birodalom izraelita illetőségű volt, és az izraeliták közvetlenül hozzájárultak a mai Fehéroroszország, Oroszország és Ukrajna államiségének kialakulásához.

Isten Egyházának Gyülekezetei

Church of God

Copyright © 2018, Póli Pál, Isten Egyházának Gyülekezetei

Minden jog fenntartva. A honlapon található kiadványok szabadon másolhatóak és terjeszthetőek, amennyiben a teljes szöveg, változtatás vagy törlés nélkül kerül másolásra illetve terjesztésre. A kiadó nevét, címét és a kiadási jogot fel kell tüntetni. Ár nem számítható fel érte. Kritikai hozzászólásokhoz és elemzésekhez felhasználhatók rövid kivonatok vagy idézetek a kiadási jog megsértése nélkül.

<http://www.churchofgod.hu>

A keleti viking történelem rövid áttekintése

A vikingek a 8. században kezdtek feltűnni a felső Volga menti, szlávok és finnugorok által lakott területeken, amikor folyóról folyóra, a Volgán, a Donon, a Dnyeperen és ezek mellékfolyóin hajóztak dél felé. Az első ezen területekre érkező vikingek vagy jó módú kereskedők vagy pedig zsákmányra éhes portyázó kalózok, kalandorok voltak, akik kifosztották a szláv településeket, a lakosikat pedig rabszolgákként

adták el. Az itt élő vikingek leginkább állatprémekkel, ezüsttel, különböző keleti árukkal, valamint a szláv rabszolgákkal kereskedtek. Az általuk uralt szláv népesség pedig leginkább mezőgazdasággal foglalkozott. A kereskedelmi érdekeltségeik és a biztonság érdekében jól fizetett hivatásos viking zsoldosokat fogadtak fel a Skandináv területekről, akik egy hadsereggé formálódtak, és gyakran szegődtek el mások zsoldjába is. A vikingek elődleges célja – legalábbis a kezdetben - nem a hódítás, mint inkább a kereskedelem és a piacok kiterjesztése volt. Emiatt nem is foglalkoztak mezőgazdasággal, az ilyen munkák elvégzését a szláv őslakosokra hagyták. Maga a rusz megnevezés eredete erősen vitatott, s ezzel az írás végén külön foglalkozunk.

Az 1100-as években összeállított és az orosz őstörténelemnek számító **Kievi Krónikák**, [vagy **Nyesztor-féle Krónika**] viszonylag részletes leírást nyújt e korai időszakról. A króniás szerint a Kijevi rusz fejedelemség megalapítója a viking Oleg (882-912) volt. A keleti szlávokat bibliailag korrekt módon Jáfet leszármazottainak mondja és egy rendkívül érdekes leírást nyújt arról, hogy a Novgorod körül élő szláv törzsek miként szerveződtek néppé. A leírás szerint, az addig egymással állandó viszályban álló szláv törzsek megelégtették a folyamatos belharcokat és elhatározták, hogy tartós békét kötnek. *„Keressünk magunknak egy igazságosan uralkodó és ítélkező fejedelmet”* - mondták maguk között. Úgy döntöttek, hogy a pártatlanság és a maradandó béke fenntartásának az érdekében jobban teszik ha nem maguk közül választanak uralkodókat, hanem idegen földről hozzák azokat. A viking választása kézenfekvő lehetett, hiszen azok rendkívül szervezettek voltak és már amúgy is számos virágzó kereskedelmi pontot létesítettek a szlávok lakta területeket átszelő folyók mentén. A krónika leírása szerint el is küldték a követeket a következő üzenettel: *„Földünk hatalmas és gazdag, de nincs közöttünk rend. ...Jöjjetek, uralkodjatok rajtunk.”* A hívásra három testvér, névszerint Rurik, Szineusz és Truvor válaszolt, akik egy jelentős számú kísérettel indultak útnak. Rurik [norse: *Hrøríkr*, uralkodása 830-879] volt a legidősebb, aki 862 körül vette birtokba a Ladoga területeit és Novgorodot, aminek közelében felépítette a Holmgard nevű települést. Másik két testvére és a kíséretének egy tagja, Aszkold is fejedelemséget alapított. Rurik volt a **ruriki dinasztia** megalapítója, amelynek tagjai uralták a Kijevi Rusz birodalmat, illetve annak olyan kései utódállamait, mint a Moszkvai Nagyfejedelemséget, illetve az Orosz Cárságot egészen 1610-ig, miután a romanovok léptek hatalomra.

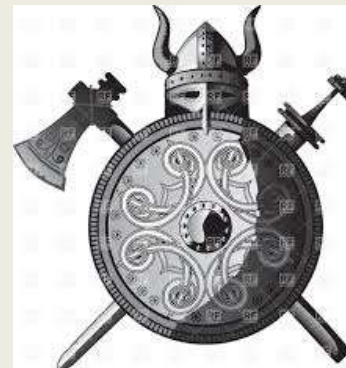

Rurikot egy közeli rokona, Oleg [norse: *Helgi*] követte Novgorod fejedelmeként. Oleg elfoglalt és egyesített néhány további szlávok által lakott területet, megerősítette ezek határait a kazár betörések ellen, majd Kijev elfoglalásával létrehozta a Kijevi fejedelemséget, amit 882-től, haláláig 912-ig uralt (a mellékelt képen a Rurik dinasztia emblémája látható). A krónika szerint ezután a fejedelemség következő uralkodója Igor [norse: *Ingvar Røriksen*] volt, aki 945-ig uralkodott. Őt a ruriki dinasztiából származó I. Szvjatoszlav Igorevics [norse: *Sveinald Ingrvarsson*] nagyfejedelem követte, aki 942-972 között uralkodott és agresszív hódító politikát folytatott. 965-ben folytatott hadjáratával megtámadta a Kazár Birodalmat, legyőzte a kagán seregét és elfoglalta Sarkelt, a fővárost, emellett további keleti szláv törzseket igázott le, akik korábban a kazárok adófizetői voltak. 968-ban a volgai bulgárok ellen indított hadjárata is győzelemmel végződött. Magyar vonatkozású érdekesség, hogy a magyarokkal gyakran alkalmi szövetségben állt. Szvjatoszlav még uralkodása alatt, 965-ben felosztotta a birodalmat két fia között, Vlagyimirnak [norse: *Valdemar*] adta Novgorodot, Jaropolknak pedig Kijevet. Apjuk halála után azonban Vlagyimir megtámadta és megölte testvérét és az újra egyesített ország királyává lett. Kijevet tette meg fővárosnak és ezzel létre jött a tényleges Kijevi Rusz nevet viselő ország. Az által Vlagyimir, uralkodása alatt (980-1015) teljesen átszervezte a közigazgatást és adózást, és sokkal egységesebbé tette az országot, s mindezt kiegészítette a kereszténység 988-ban megtörténő felvétele. Vlagyimirt, fia, Bölcs Jaroszláv követte a trónon (1019-1054), az ő uralkodása alatt élte a Kijevi Rusz birodalom a fénykorát. Jaroszláv fiai vetették le a „Rusz Igazság” (*Ruszkaja pravda*) nevű törvénykódot, ami az első keleti szláv, vagy orosz törvénykód volt. A Kijevi Rusz dinasztikus kapcsolatba került Európa több uralkodóházával, így az Árpád-házi I. András királlyal is.

A viking korszak végén a Kijevi Rusz egyre inkább a bizánci hatás alá került és ezidőben már csak a társadalom felsőbb rétegeit, illetve a nemességet alkották a viking származású lakosok, az általuk uralt területek szláv lakosainak arányszáma pedig egyre növekedett. Másszóval, a Kijevi Rusz kezdett elszlávosodni és a középkor végére egy határozottan szláv jellegű államról beszélünk. A Rurik Dinasztia 1610-ig uralta az Orosz Cárságot, őket a Romanov Dinasztia követte 1613-tól. A vikingek leszármazottai viszonylag nagy számban éltek még ezidőben is a Lagoda és Novgorod környékén. Nagy kérdés, hogy mi történt ezekkel az izraelita származású (Naftali, Benjámín, Dán törzsi elemekből kitevődő vikingekkel? Végleg hátramaradtak, és beolvadtak a szlávokba, vagy pedig visszatértek Skandináviába? Jele van annak, hogy igen sokan hátra maradtak, egy etnikai kisebbséget képeztek megőrizve arculatukat és identitástudatukat is. Tény, hogy a svédek hosszú időn át érdekeltek maradtak a területen, 1610 és 1809 között nem kevesebb, mint hat nagy háborút vívtak meg az oroszokkal. Nyilvánvalóan ezek a konfliktusok a viking uralomig, illetve a svéd érdekekhez vezethetők vissza.

A viking korszak - kereskedelem, geográfia, kalandozások

A 8. és 11. századok között a vikingek voltak a kor szuperemberei, akik hatalmas távolságokat átszelve behajózták az ismert és ismeretlen világ nagy részét. Expedícióik eljutottak Észak Amerikába, szerte Nyugat és Dél Európába, keleten pedig Közép Ázsiába. A keleti vikingek számára nagyon fontos szerepet játszott a kereskedelem, ami kiterjedt Skandináviától Bizáncon át a Balkán-félszigetre és Nyugat-Európába, keleti irányban pedig Közép Ázsia mélyébe. Ez a híres „**varég út**” kötötte össze a Baltikumot a Bizánci Birodalommal. Számos arab forrás nyújt leírást a viking kereskedőkről és utaikról.

Ekkor kerültek kapcsolatba az arab világgal is. Ibn Khurradadhbih 840 körüli leírása szerint a ruszok Kazárián keresztül jutottak ki a Kászpi tengerre, ahonnan Jurjanig hajóztak, majd ott portékáikat tevékora pakolva szállították tovább egészen Bagdadig. Ibn Rustah arab utazó és útleíró 900 körül tesz említést arabokról, akik a kazárokkal, a volgai bulgárokkal és a ruszokkal kereskedtek, az utóbbiak rabszolgákat is árultak. A neves Al-Masz'udi szerint a 11. század derekán sok rusz élt Atil-ban (vagy Itil-ben), a kazárok egyik legfontosabb városában, számos különböző vallású ember mellett. Al-Masz'oud lejegyzése szerint az Azovi tengert egyedül a ruszok birtokolták és csakis ők navigáltak azon. Elmondása szerint a ruszok és a kazárok jó viszonyban voltak egymással [ebben az időben] és a kazárok engedélyezték nekik azt, hogy a Volgán kijussanak a Kászpi tengerre, ahol az ott élő parvidéki népeket fosztogatták, s engedélyezték ezt a zsákmány felének fejében. Egy másik leírásában említést tesz a kaukázusi területeken élő ruszokról is. Az arab források szerint a ruszok hosszú időn át jól megvoltak a kazárokkal és a volgai bulgárokkal és kölcsönösen előnyös kereskedelmet folytattak. Ekkorból származik a „rusz kaganátus” megnevezés is, a kaganátus pedig a kazárok által is bevezetett türk eredetű szerveződési forma volt. Egyes feltevések szerint a rusz kaganátus egy a Kijevi Rusztól független, önálló viking formáció volt. A korábban említett Ibn Rustah úgy jellemzi a viking ruszokat, mint „*jóképű, tiszta és jól öltözött*” embereket, akik:

„tisztán tartják a ruháikat, a férfiak arany karkötőket viselnek [a felső karon]... Egyemással szemben nagyon bőkezűek, tisztelik a vendégeiket és egyformán jól bánnak azokkal, akik menekültekként érkeznek hozzájuk és azokkal is, akik vendégekként [átutazókként] érkeznek. Nem túrik azt, hogy bárki bántsa, vagy akár sértegesse ezeket, ha pedig valaki mégis bántalmazni merné őket, akkor azonnal a védelmükre kelnek.”

Ezek az erények ha jóval ésszerűtlenebb módon is, de a mai napig a skandináv népek jellemzői. Ibn Fadlan aki 921-922 között követként élt a volgai bulgárok között, úgy jellemzi a vikingeket, mint akik „*a fizikai tökéletesség mintapéldányai,*” s akik „*magasak, mint a pálmafák*”.

Al-Masz'oudi megjegyzi azt is, hogy az araboknál státusszimbólumnak számítottak a vikingektől vásárolt feketeeróka prémjéből készült sapkák és menték. A vikingek jövedelmező és sikeres kereskedelmének bizonyítéka a Baltikum és Oroszország területein napvilágra került nagy

mennyiségű arab eredetű pénzérme is. Ezek az érmék az abbaszidok által kiadott ezüst *dirham* pénzegység darabjai, ami pedig a kor kereskedelmi valutájának számított a 10. és a 12. századok között, s amit a vikingek is előszeretettel használtak.

A bizánci Varangi Gárda

A modern történészeknek egy viszonylag elterjedt, de hibás szokásává lett a keleti vikingeket **varangik**-nak nevezni. (A név magyarosított változata a *varég*, - én inkább az eredetihez közelebb álló „varangi”-nál maradok s.k. a szerző). A modernebb orosz források szintén átvették ezt a használati módot, s a skandináv eredetű etnikum megnevezésére használják. Ez így azonban pontatlan, mert a varangi megnevezés eredetileg nem egy törzset, népelemet, vagy etnikumot jelölt, hanem a keleti vikingek egy katonai formációját nevezték így. A ónorse *væringi* kifejezés egy összetett szó, ahol a *vár* hűséget, illetve hűségesküt, a *gengi* pedig társat jelent. A *værjingar* modern szóhasználattal

élve egymásnak hűséget fogadó bajtársakat jelent elsősorban katonai értelemben. És valóban, a *væringi* egy teljesen professzionális katonai testület volt, amely gyakran szegődött el idegen uralkodók zsoldjába is. Az ókori és középkori uralkodók előszeretettel fogadtak fel kiváló idegen harcosokból álló testőrséget, illetve elit alakulatokat hoztak létre belőlük, mert azoknak nem voltak politikai érdekeltségeik az adott birodalomban, egyedül annak uralkodóját szolgálták, hiszen az fizette meg őket.

A nyugati vikingek végigdúlták Nyugat Európa és a Mediterrán partvidékeket, és a délkelet európai, valamint közel keleti területek lakosai és harcosai szemében ezeknek az északi embereknek a megjelenése, öltözete és fegyverzete rendkívülien egzotikusnak tűnt, a bátorságuk és katonai képességeik pedig egyenesen félelmetes volt számukra. Hasonló volt a helyzet a keleti vikingekkel is, akik a folyóvizeken hajóztak le a keleti szláv területekre. A Kijevi Rusz fejedelemségét a szláv közegbe beékelődött, elsősorban svéd területről érkező „keleti” vikingek hozták létre, de később jelentős számban érkeztek közéjük északi germánok, sőt, angolszászok is. Az ő katonai erejüket képezte a varangi, amelynek elemeit később a bizánci birodalom is igénybe vette, s ami a híres Varangi Gárdaként vált ismerté. Ez a zsoldosereg a *Τάγμα τῶν Βαράγγων* [*Tágma tón Varángón*], a Varangi Gárda, a haditörténelem egyik legnevezetesebb katonai formációjaként van számon tartva. A sereg évszázadokon át – a X. századtól a XIV. századig - működött és számtalan döntő csatában jeleskedtek. Náluknál hosszabb szolgálatot egyedül a svájci zsoldosok mondhatnak maguknak. Amikor 911-ben szoros szövetséget kötött a Bizánci Birodalom és a Kijevi Rusz fejedelemség, s akkor Bizánc zsoldjába szegődött néhány száz

rusz varangi harcos. Jegyezzük meg ők csupán egyszerű zsoldosok voltak, s nem a híres Gárda tagjaiként vannak számon tartva.

A varangi seregek **I. Vlagyimir** [*Valdamarr*] nagyfejedelem idejében (c. 958-1015) váltak ismertté. Vlagyimirnak a kijevi ruszi belviszályok miatt 972-ben Svédországba kellett menekülnie. A száműzetésben toborzott egy több ezer fős, jól felszerelt varangi harcosokból álló sereget és 977 körül visszatért a kijevi rusz területekre. 980-ra visszafoglalta Kijevet és megszilárdította hatalmát a teljes Kijevi Rusz területek fölött, visszaszorította határaitól a Bolgárokat, keleten pedig a kazárokat és a tatár népeket is. Vlagyimir tovább kívánta erősíteni szövetségét az ekkor még nagyhatalomnak számító Bizánccal, s ennek érdekében a birodalom rendelkezésére bocsátott 6000 állig felfegyverzett varangi harcost. II. Baszileiosz császárt nem csak a varangiak hírneve és harci képességeik ámította el, de a kort meghaladó rendkívüli modern páncélzatuk és fegyverzetük is. I. Vlagyimir 988-ban felvette a bizánci rítusu kereszténységet, amivel meghatározta a kereszténység e térségben való fejlődését. II. Baszileiosz ugyan ebben az évben tette meg az elit varangi alakulatot császári testőrséggé, aminek a számát később növelték. A testőrségi szolgálat mellett ha kellett, elit alakulatként is be lettek vetve a harcokban, és számos alkalommal döntött el nagy csatákat az utolsó pillanatban történő bevetésük. Anna Komnene (1053-1153), bizánci hercegnő és történétíró lejegyezte, hogy amikor apja, I. Alexiosz 1081-ben trónra került, meghagyták neki, hogy sose bősztse fel, vagy üldözze a Varangi Gárdát, mert a legkisebb ilyen irányú törekvés is hazaárulásnak minősül és az elkövető kivégzését eredményezi.

A Bizánci Birodalom ekkoriban még Európa leggazdagabb és katonailag is nagyon erős hatalma volt, ami vonzotta a kereskedőket, a hódítókat és vonzotta a kalandorokat, zsoldosokat is. Bizánc és a Kelet gazdagságának, a varangi dicsőségnek, valamint a meggazdagodott hősöknek a híre eljutott a vikingek „anyaországába” is. Ennek eredményeként tömegesen indultak útnak a kalandvágyó fiatalok és kardforgató férfiak Svédországból, Dániából, Németországból, de még Angliából is, azzal a céllal, hogy beálljanak a varangi seregbe. A katonaidős érett férfiak elvándorlása olyan méretűvé vált, hogy Västergötland-ban pl. törvénybe ítták azt, hogy mindazok a férfiak, akik „Görögországba” [Bizáncba] mennek katonáskodni, azok nem örökölhetik földjüket otthon. Ennek ellenére a kivándorlás folytatódott, a Varangi Gárda mágnesként vonzotta a viking harcosok színe javát, akik közül olyan híres hősök kerültek ki, mint Harald

Hardrada [ő később Norvégia királyává lett]. A XI. századig a svéd, a dán és a norvég vikingek tették ki a varangiak döntő többségét. Alf Henrikson svéd történész a *Svensk Historia* (Svédország történelme) című munkájában rámutat, hogy az alakulat tagjait leginkább a hosszú haj és szakáll mellett a balfülükbe helyezett vörös rubinkő és a sárkányokkal ékesített páncélzat jellemezte. A XI. századtól tömegesen jelentkeztek soraikba az angolszászok is, akiket éppen a hazájuk ellen folytatott normann viking invázió készítetett arra, hogy bizánci szolgálatba szegődjenek. A kései XI. században, I. Alexiosz uralmának idején a gárda tagjainak jelentős része már inkább angolszászokból és germán elemekből állt, akik a vikingekhez hasonlóan ugyancsak fegyelmezett és bátor katonák voltak és szintén a halálig kitartottak a szolgálati esküjük mellett. Konstantinápoly környékén számos ezidőkből származó északi eredetű rúnakő lelet került felszínre.

A viking-éra bibliai vonatkozása

Mivel a Kijevi Rusz volt az orosz, fehérorosz és ukrán államiség alapja, a viking hatást minimalizálni kívánják az orosz történelemben. Különösen így volt ez a szovjet éra idején, de a büszke nagyhatalmi Oroszország számára is kényelmetlen ez a történelem, ami érthető is. Az mégsem a legméltóságteljesebb kezdete az orosz államiségnek – ahogy a többi keleti szláv államiségnek sem –, hogy egy idegen uralom melléktermékeiként jöttek létre. A „dicsőséges” szovjet időkben különösen kínos volt ezzel elszámolni, így Sztálin hamisítványnak és ostoba mitológiának titulálta a Nyesztor Krónika tartalmát. A Nyesztor krónika leírása valóban annyira szervezetlennek mutatja be a szlávokat, hogy azok képtelenek voltak egy stabil kormányzatot vagy politikai rendszert létrehozni maguktól, és e tehetetlenség miatt hívták be a vikingeket uralkodni maguk fölé. Mindez ma már érthetően sérti a szóbanforgó népek büszkeségét, illetve nemzeti önérzetét, hiszen csak muzsikokként asszisztálták a fejlett vikingek uralmát.

Bibliai szempontból minden képpen érdekességnek számít az, hogy a nagy keleti-szláv föderáció államait izraelita származású vikingek hozták létre, ahogy a szláv kultúra további alakulására is nagy befolyást gyakoroltak. Még próféciai szempontból is van egy jelentőségteljes folyamánya a történetnek, mégpedig az, hogy Ukrajnából az egykori Kijev Rusz központi területéről hatalmas kivándorlási hullám ment végbe az 1800-as évek utolsó harmadában. Ezeknek a kivándorlóknak a céliránya a születésjogi áldásokat felvett USA és Kanada volt. Mindkét ország 1-1 milliós „ukrán” származású polgárt tart nyilván, és ha ezt a tényt összevetjük az Ámosz 9:9 prófécijával – miszerint az izraeliták számos népen szűrődnek keresztül, de egyetlen szem sem vész el közülük – akkor bizonyos az, hogy ezek a kivándorlók, vagy legalábbis nagyobb részük az izraeliták hátramaradt elemei voltak, nem pedig szlávok. A Rurik Dinasztia tagjainak maradványaiból vett DNS minták szerint a dinasztia tagjai az N1c1 haplotípushoz tartoznak, amely vonal közvetlen a svédekhez köthető.

A rusz és rós nevek sokat vitatott eredete

A „rusz” szó etimológiája nem csak tudományos körökben vitatott, de bibliai körökben is. A névvel kapcsolatban előterjesztett „tudományos” hipotézisek legtöbbször nem mondható többnek üres feltevésnél, amiket itt egy konkrét példától eltekintve meg sem fogunk említeni. Az adott példa az a feltevés lenne, miszerint a rusz szó az ó-svéd *Ropz* (evezősök) kifejezésből került be a szláv, finnugor és más nyelvekbe. Ennek azonban ellentmond az, hogy egy szláv népelem már a vikingek érkezése előtt is a rusz-rós megnevezést viselte. Azt pedig még a szekuláris kutatók is megemlítik, hogy a rusz név valami módon kapcsolatban áll a bibliai rós megnevezéssel. Ez valóban így van, ahogyan az is, hogy bibliai szempontból rós esetében egy fontos, de szintén egy erősen vitatott névről van szó. A bibliai Rós egy személynek és egy népnek a neve is egyben (vö. *Ez. 38:2*), aki egy istentelen Izrael ellenes koalíció tagja lesz a végidőkben. A bizánci korszakban a görögök ugyan azzal a rós (ῥωσ) szóval utaltak az északi szomszédjaik földjére, mint amit a Septuaginta használ az Ezékiel 38 fejezetének 2.-3. verseinek fordításában. Nem mellékesen, a Septuaginta a róst nem egy személy, hanem egy terület nevéként használja. Az arab nyelvben (*ar-Rus*) a bizánci diplomáciai kapcsolatok révén került be. Az arabok maguk is szoros kereskedelmi és diplomáciai kapcsolatot alakítottak ki a viking ruszokkal, míg az azok szomszédságában lévő keletibbi területeket bibliailag korrekt módon Gógal és Magóggal (*yajuj wa majuj*) asszociálták.

Mindez némi gondot okoz számunkra, hiszen a vikingek Izrael elveszett törzseinek elemeit képezték, s a rusz megnevezés esetükben magyarázatot kíván. Tény, hogy a vikingek leszármazottai nem lehetnek részesei annak a majdani Izrael ellenes föderációnak, amelyben rós földjének népe is részt fog venni. Más szóval, a vikingek nem azonosak, nem asszociálhatók közvetlenül azzal a róssal, akiről az Ezékiel 38:2-3-ban olvashatunk. De akkor ki is az a bizonyos Rós és miként lett a keleti vikingek jelzője? Nos, a bibliai történelem számon tart egy rós nevű népet, illetve egy területet, amit ők laknak be.

Az *International Standard Bible Encyclopaedia* Rós címszava alatt ez áll: „*Mezopotámia egy jelentős területét Ráshú völgyének nevezték egykoron*” (a Ráshú a Rósh asszír változata). Számos utalás van arra, hogy a korai ókorban a Tigris folyó partjai mentén elfekvő, Elámmal és Ellipivel határos területet Rósh (Róshi, Ráshu) földjeként ismerték. Az asszíroktól fennmaradt sztélék is gyakran tesznek említést róla, II. Szargon idejéből tizenegy, Assurbanipal és Senakherib idejéből pedig egy-egy utalás maradt fenn Rós földjéről. A szomszédos Ugaritban feltárt híres táblákon pedig öt alkalommal fordul elő ez a megnevezés. Sokatmondó az, hogy az egyik II. Szargon idejéből fennmaradt ékirásos tábla együtt említi meg Rós, Mések és Tubál népeit hosszú évszázadokkal Ezékiel előtt! De mi ennek a népnek a bibliai eredete, ki az ősapja?

A korai időkben Mezopotámia északabbi területén Ábrahám és Ketura utódai éltek, a hat fiuk, valamint unokáik nevét az *1Móz. 25:1-6* versei listázzák. Ketura származása vitatott a Yakult Midrás szerint Ketura Jáfettől származott (*Yakult Midrash, 8. fejt.*). Ennek lehetnek alapjai, hiszen így Ábrahám utódai mindhárom rasszban képviselve vannak (A kámita Hágártól, a sémita Sárától és a jáfetita Keturától).

Itt két fiuk érintett, Médán és Midián (vagy Midján). Az e két fiútól származó nemzetségek egy ideig szoros kapcsolatban álltak egymással és együttesen hoztak létre egy igen erős birodalmat, amit **Mittani**-ként ismer a történelem. A Mittani birodalom i.e. 1500 körül alapult meg, nevét Médán után kapta. Az asszírok pontosan ezt a területet nevezték Rású, vagyis Rós földjének. Ebből következően az eredeti Rós az Médán egy leszármazottja, illetve nemzetségfője lehetett. A mittaniták egy nagyon világosbőrű, szőke, kékszemű nép. A mittani birodalomnak az asszírok vetettek véget, aminek következtében a két nemzetség keletebbre húzódott, majd Indiába betörve egy birodalmat hoztak létre. Ezt az eseményt az árja invázióként ismeri a történelem. Az árják tehát eredetileg nem germánok voltak, hanem Ábrahám és Kétura szőke és világos bőrű fiai, akik egy ideig uralták India jelentős részét. Ezeken a területeken már a *perszisz* és (á)*brahmin* névvel is utaltak rájuk. Az indo-árják aztán két irányban hagyták el Észak-Indiát. Médán északi irányba indult új hazát keresni, Midián pedig Perzsia területén telepedett le véglegesen, ami így utánuk kapta a nevét. Midiánnak öt fia volt, s utódaik egy nagyobb néppé váltak, Perzsia, illetve Irán népessége nagyrészt tőlük származik. Észak India lakosai az árja beütésnek köszönhetően a mai napig sokkal világosabb bőrűek, mind a délebben lakó indiaiak.

A kisebb népességgel bíró midianiták északi irányba vándoroltak tovább, és hosszú időn át továbbra is matiánitáknak nevezték őket. Már Hérodotosz is lejegyezte, hogy *a Rós földjén élő matiániták szoros kapcsolatban álltak Mesek és Tubal népeivel*” (*Thalia, 94*). Plinius, a római történész szintén megjegyzi, hogy a „*matiániak messze a Kaukázuson túlra költöztek*” (a mai nyugat-Oroszország területére. *Natural History*. 5. könyv. XVIII. rész). A X. századi bizánci írók, mint Ibn-Fosslan Rós népének lakhelyeként már a Volga menti Taurus hegyek északi oldalát jelölik meg. Ez a terület vált végleges otthonukká. Médán utódai, tehát a mai Belorussziában élő fehéroroszkok, akik a mellettük élő balti népek rokonai (a lettek, litvánok és észtek ugyancsak Kétura fiaitól származnak). Ezt a szintén messze északon élő népet nevezték ősi idők óta **Rós** népének. Rós nevéből származik a ‘rusz’ megnevezés is, ami az orosz nép három ágának a megnevezése lett, vagyis a Nagyoroszké (Mesek és Tubal), a Fehéroroszké (Rós) és a Kisoroszké (Madai/Ukrajna). Az *Encyclopedia Britannica* **Rós** címszava alatt ez olvasható: „*Rusz, avagy más kiejtésben Rós, egy ősi eredetű nép, amely Oroszország és Belarusz nevét adta.*” A jáfetita keleti szlávok kaukázusi (fehér) rasszjegyeket viselnek, ahogyan rós népe is és amennyiben Kétura valóban jáfetita volt, ez a kapcsolat még szorosabban összeköti ezeket a népeket.

A jelek egyre inkább azt mutatják, hogy amikor a IV. században a vikingek megjelentek Rós földjén, inkább ők vették fel a terület nevét, mintsem ők adták volna nevet a területnek. A keleti vikingek így váltak rósi, rusz vikingekké.

